



KLIMAX! en CSL

Studiedag Service-learning voor duurzaamheid
9 november 2021

Gerda De Bock: gerda.debock@hogent.be

Petra Steenhout: petra.steenhout@hogent.be

**HO
GENT**

**HOGENT is maatschappelijk geëngageerd [...].
Ze daagt het werkveld, haar studenten en
haar medewerkers uit om een geëngageerde
rol op te nemen in de samenleving.**

En daarom ...

**werd beslist om het maatschappelijk
engagement van de opleidingen te
verhogen, o. a. via Community Service
Learning.**



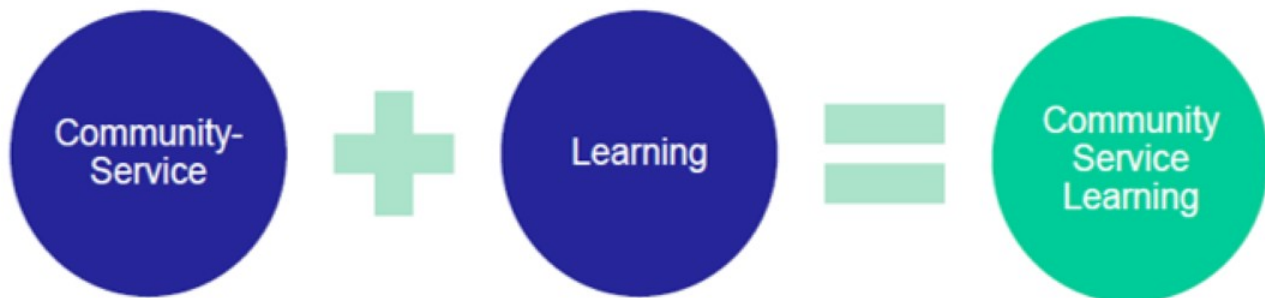
Community Service Learning

**HO
GENT**

Maar wat is dat nu precies, community service learning?

- een **ervaringsgerichte** onderwijsvorm
- studenten koppelen **academische leerinhouden**
- aan een **maatschappelijk engagement**
- en **reflecteren** daar kritisch over

(Cress 2005, Eyler & Giles 1999, Furco 1996, Jacoby 1996).



Vertrekt vanuit
maatschappelijke noden

Betekenisvolle integratie in
het OO

Theorie, praktijk en reflectie
lokken het leereffect uit.

Kritische reflectie stimuleert
leereffect,

Academische leerdoelen & civic
learning

Credits op basis van evaluatie
verworven competenties.

Wederzijds voordelig

Bron: Universiteit Gent: *CSL in een notendop*,
<http://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/strategisch-plan/community-service-learning/csl-tool/csl-in-een-notendop.pdf>

Doel ?

Studenten

- nemen verantwoordelijkheid op
- in een diverse en steeds veranderende samenleving
- leren omgaan met reële maatschappelijke noden en vragen vanuit de samenleving.

EEN WIJDE BLIK
VERRUIMT
HET DENKEN

Loesje

POSTBUS 1845
1801 BA ARnhem

**HO
GENT**

Community Service Learning

**is niet enkel onderwijs OVER de samenleving,
maar onderwijs VOOR en IN
SAMENWERKING MET de samenleving in
functie van KENNISDELING en
WEDERKERIGHEID.**



Opbouw in het curriculum

Educatieve Bachelor
Secundair Onderwijs

**HO
GENT**



Maatschappelijk betrokken lerarenopleiding

**HO
GENT**

Opbouw in het curriculum

	MT 1	MT 2	MT 3
<u>Maatschappelijk</u>	(Be)grijp onderwijs		Samen School Maken
<u>Didactisch</u>		Diverse en krachtige leeromgevingen	Keuzevakken
	doorvertaling in de onderwijsvakken: KLIMAX! - project		
<u>Praktijk</u>		Assistent in diverse contexten	Praktijk 3: in diverse contexten werken



Assistent in diverse contexten

Modeltraject 2

Semester 4

**HO
GENT**

Assistent in diverse contexten (2^{de} jaar)



- Maatschappelijke ontwikkelingen correct toetsen vanuit aangereikte **referentiekaders** m.b.t. diversiteit, educatie voor duurzame ontwikkeling en cultuureducatie.
- Actief en maatschappelijk verantwoord **burgerschap** opnemen.
- **Cultuur, waarden en normen** grondig expliciteren.
- Op het eigen sociaal-cultureel bewustzijn en dat van anderen **reflecteren**.
- Kritisch denken en probleemoplossend vermogen aantonen.



Praktijk 3: In diverse contexten werken

Modeltraject 3

Semester 6

**HO
GENT**

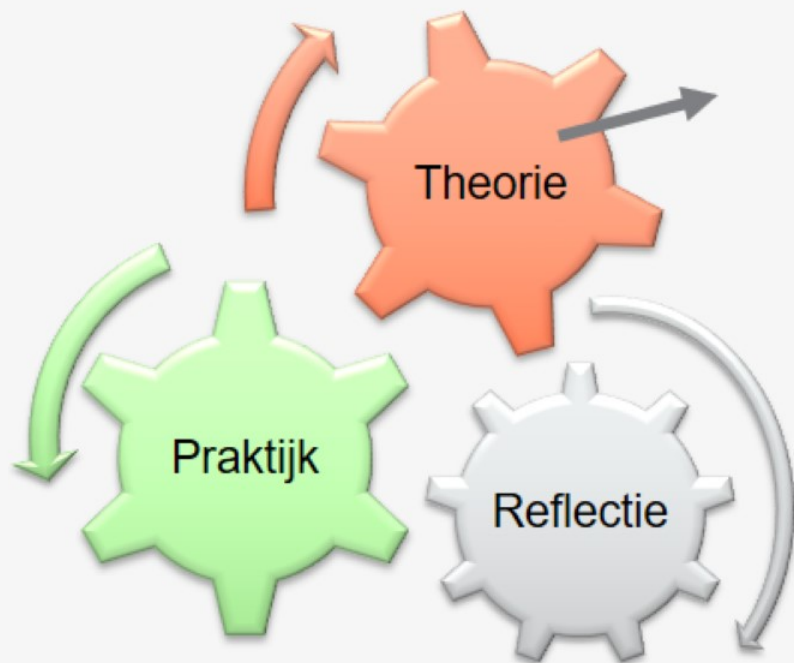
Werken in diverse contexten (3^{de} jaar)



- Actief en maatschappelijk verantwoord **burgerschap** opnemen.
- Kritisch zijn **ervaringen** binnen een brede, diverse maatschappelijke en internationale context **evalueren**.
- Educatie voor duurzame ontwikkeling (**EDO**) van een school/organisatie verduidelijken.
- **Cultuureducatie** van een school/organisatie verduidelijken.

De theoretische component

Maatschappelijk betrokken lerarenopleiding



- Burgerschapseducatie
/ Educatie voor
Duurzame Ontwikkeling
- Diversiteit
- Cultuureducatie



HO GENT

DIVA

Een nieuwe online toolkit waarmee lerarenopleiders en leraren (in opleiding) zich kunnen professionaliseren en laten inspireren om diversiteit om te zetten in actie!

www.diversiteitinactie.be



- Meertaligheid
- Migratieachtergrond
- Kansarmoede
- G-sport
- ...

**HO
GENT**



**HO
GENT**

De praktijkcomponent

Assistent in diverse contexten

- Stage:
 - 1 organisatie / stageplaats
 - 25u assistentiestage
- Keuze uit 3 contexten of een combinatie:
 - Burgerschapseducatie / Educatie voor Duurzame Ontwikkeling
 - Diversiteit
 - Cultuureducatie

Maatschappelijke doelen en noden van de organisaties?

- Hoe omschrijft de organisatie de functie, missie, visie, doelstellingen, taken, ligging, doelgroep,... van hun organisatie?
- Wat zijn de maatschappelijke doelen/noden in de organisatie?
- Welke praktijkervaring zullen de studenten opnemen in het kader van CSL?

Keuzelijst organisaties

Organisaties

Diverse contexten

Cultuureducatie

Diversiteit

EDO

Toon alles

Archief Gent (9000 Gent)

Aantal studenten MT2 assistent: 1

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 1

Buddyproject - Het Spectrum Gent (ML en BK)

Aantal studenten MT2 assistent: 8

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 2

CAW Oost-Vlaanderen (Budgetinzicht)

Aantal studenten MT2 assistent: 1

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 1

CC Het Perron Ieper

Aantal studenten MT2 assistent: 10

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 5

De Helix Grimminge (9506 Grimminge)

Aantal studenten MT2 assistent: 1

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 2

De milieuboot

Aantal studenten MT2 assistent: 1

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 1

Drive Bc v.z.w (9200 Dendermonde)

Aantal studenten MT2 assistent: 4

Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 2

eduCentrum vzw (9000 Gent)

Aantal studenten MT2 assistent: 3

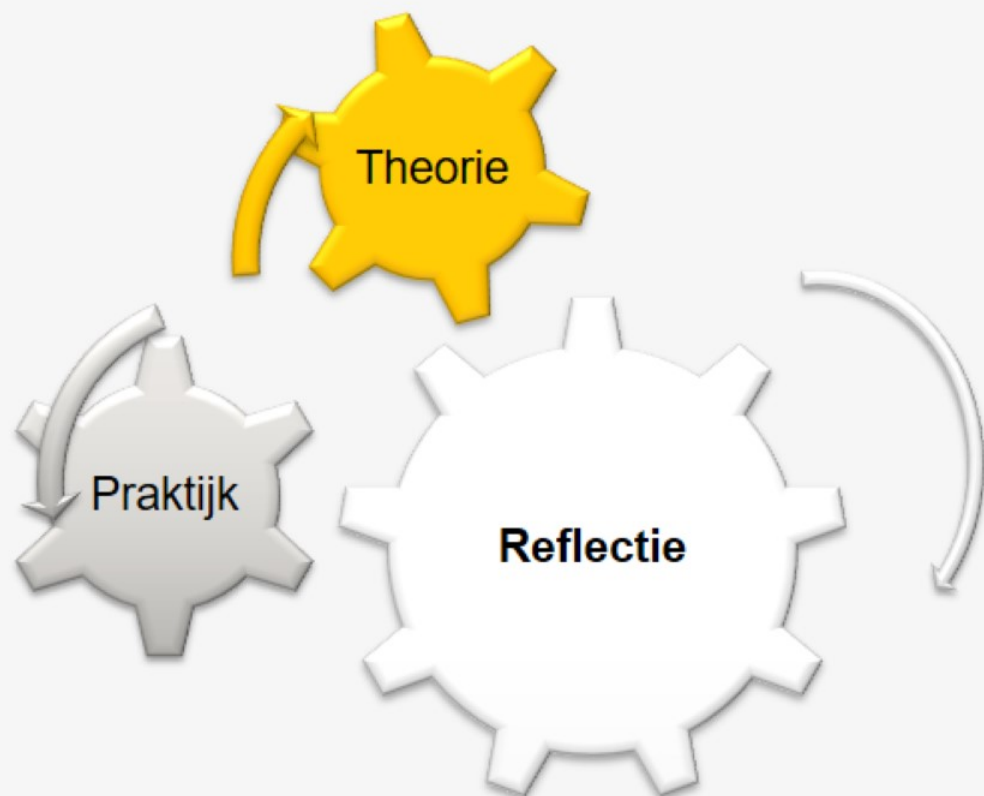
Aantal studenten MT3 in diverse contexten werken: 2

**HO
GENT**

Praktijk 3: In diverse contexten werken

- Stage
 - 1 organisatie / stageplaats
 - 60u autonome stage
- 1 week GWP (geïntegreerde werkperiode)
- Keuze uit 3 contexten of een combinatie:
 - Burgerschapseducatie / Educatie voor Duurzame Ontwikkeling
 - Diversiteit
 - Cultuureducatie

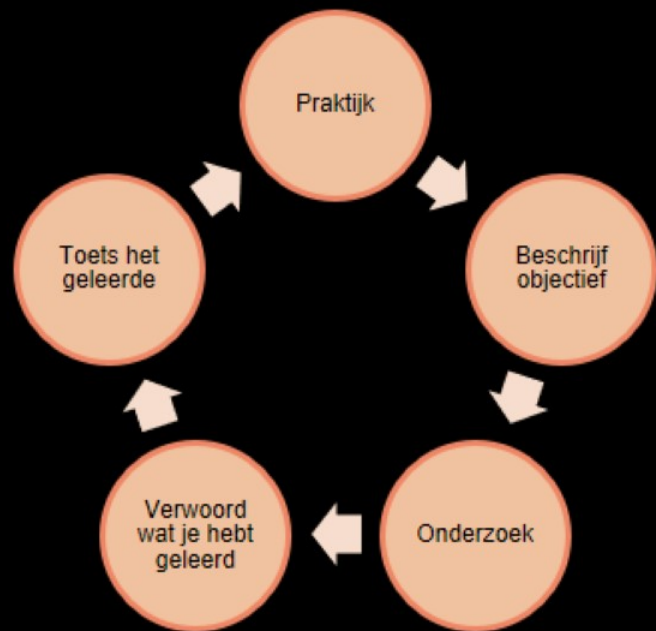
De reflectiecomponent



**HO
GENT**

DEAL reflectiemodel

- **D**escribe experience objectively
- **E**xamine per category
 - Academic enhancement
 - Personal growth
 - Civic learning
- **A**rticulate **L**earning





**Evaluatie
'Assistent in diverse
contexten' MT2:
feedback organisatie,
persmap &
creatieve verwerking van
theorie – praktijk –
reflectie**

**HO
GENT**

Evaluatie

'Praktijk 3: In diverse contexten werken' MT3

- Opdrachten:
 - Stage-activiteiten
 - Praktijkopdrachten
 - Reflectie-opdrachten
- Tussentijds en eindgesprek a.d.h.v. zelfevaluatie



KLIMAX!

Modeltraject 2

Semester 4

**HO
GENT**

KLIMAX!-project

- "KLIMAX!" verwijst naar **KL**imaat en **MAX**imaal, waarbij
→ het **klimaat** als verklikker wordt beschouwd voor onze niet-duurzame levensstijl,
→ **maximaal** verwijst naar de draagwijdte waarmee we het ecosysteem beïnvloeden.
- Past in het kader van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO).

Duurzame Ontwikkeling is de ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties in gevaar te brengen om in hun behoeften te voorzien.

Studenten geven vorm aan het KLIMAX!-project

- Studenten en lectoren aardrijkskunde, biologie, economie, gezondheidszorg en PAV (Project Algemene Vakken); in semester 4, binnen de vakcontext.
- Kiezen binnen 'Assistent in diverse contexten' voor een stageplaats in het kader van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling en volgen de theoretische component van EDO.

KLIMAX!-project

Opdracht:

- uitwerking en uitvoering van een workshop voor en met leerlingen 2^e graad S.O.
- vertrekkend vanuit de sleutelcompetenties, de eindtermen/leerplandoelstellingen en de principes rond duurzaamheidseducatie

KLIMAX!-project

O

V

U

R

- Individuele opdracht
- Draaiboek workshop uitschrijven
- Uitvoering van de workshop met leerlingen 2^e graad S.O.
- Reflectie o.b.v. feedback van S.O. & o.b.v. SAM-schaal (zelf- en peerevaluatie)

KLIMAX!-project

- **Oriëntatiefase:**

- Verkenning van het concept “duurzame ontwikkeling”
- SDG's
- Workshops van ngo's: Studio Globo (Climate Challenge), Djapo (systeemdenken) & Oxfam-solidariteit (inleefateliers)

KLIMAX!-project

- Vorbereidingsfase:

- Brainstorm om tot gezamenlijk concept te komen
- Uitwerken van diverse didactische activiteiten
- Uitschrijven van een draaiboek voor de volledige workshop
- Try-out op de campus met en door mede-studenten
- Reflectie m.b.t. de deelprocessen

KLIMAX!-project

- **Uitvoeringsfase:**

- Uitvoeren van de workshop met leerlingen 2^e graad S.O. op hun schoolcampus of op de campus van HOGENT
- Reflectie m.b.t. de uitvoering met de participanten

KLIMAX!-project

- **Reflectiefase:**

- Reflectie m.b.t. product & proces
- Zelf- & peerevaluatie

KLIMAX!-project

Enkele sfeerbeelden



**HO
GENT**



Vragen?

**HO
GENT**